

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

CONGRESUL ASOCIAȚIEI CLERULUI „A. ȘAGUNA”

După marile prăznuiri ortodoxe dela Arad, prilejuate de congresul general al F. O. R.-ului, cu aceeaș bucurie încreștăm pe răbojul istoric al Bisericii noastre, un alt mare eveniment. E vorba de congresul anual — al 15-lea — ținut la Turda, în ziua de 3 Noembrie a. c. de asociația „Andrei Șaguna” a clerului ortodox român din Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramurășului.

L-am numit mare eveniment, fiindcă într'adevăr, atmosfera în care s'a desfășurat programul congresului, dela început și până la sfârșit a fost o adevărată sărbătoare și înălțare sufletească, oferind astfel o probă în plus pentru vrednicia clerului nostru ortodox, prezent în număr impozant, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae dela Sibiu și PP. SS. Episcopi Nicolae al Clujului și Nicolae al Orăzii.

Primirea P. S. S. Ierarhi.

În dimineața zilei, PP. SS. chiriari au fost primiți la marginea orașului de primarul dl Dr. I. Gențiu, în fața frumoasei catedrale de dl prefect al județului prof. Modrișan, iar la intrare în Biserică de un sobor de preoți în odăjdii. P. S. Episcop Nicolae al Orăzii, înconjurat de un impozant sobor de preoți — cântările executându-le admirabil corul mixt din loc sub conducerea dlui prof. Iasinschi — a săvârșit sf. liturgie, cu fastul, înălțător și odihnitor de suflete, propriu numai ortodoxiei noastre strămoșești.

Predica festivă a rostit-o iscusitul tâlcuitor al cuvântului evanghelic pr. I. Goron, directorul Internatului teologic din Cluj.

Parastas pt. Mihai Viteazul.

După terminarea sf. liturghii și chemarea sf. Duh, I. P. S. Mitropolit și PP. SS. Episcopi, înconjurați de acelaș sobor de preoți, au săvârșit și un parastas pentru odihna sufletului Voevodului Mihai Viteazul, ucis mișelește pe Câmpia Turzii.

Deschiderea congresului.

Dela Biserică, toată lumea s'a îndreptat spre sala prefecturii județului. Aci, de față fiind, pe lângă congresiști, reprezentanții autorităților civile și militare, ai celorlalte culte, cor-

pului didactic și diferitelor societăți culturale, plus alți oaspeți, dl președ. al asociației, păr. ic. stavr. Dr. Gh. Ciuhandu, deschide congresul cu o însuflețită cuvântare. În aceasta, după schițează istoricul congreselor anterioare, rostește pioase cuvinte pentru comemorarea celor 2 vlădici reșoși dela ultimul congres: Ep. Roman Ciorogariu al Orăzii și Nicolae Ivan al Clujului, și frumoase cuvinte de salut PP. SS. Episcopi Nicolae Colan al Clujului și Nicolae Popoviciu al Orăzii, cari iau parte la congres pentru prima dată ca arhierii. Păr. președinte aduce apoi mulțumiri dlui Dr. C. Anghelescu ministrul instrucțiunii, care, deși numai în treacăt pe la ministerul Cultelor, a șters curbele aplicate preoților. Urări calde aduce și păr. Partenie, președ. Asociației clerului din întreaga țară.

Cuvântarea I. P. S. Mitropolit Nicolae.

Șeful bisericii ardeleni a rostit o înălțătoare cuvântare, în care a stăruit asupra problemelor mari ale timpului de față, în a căror rezolvire preoțimea ortodoxă are un rol hotărâtor. Sperăm s'o putem reda într'un număr viitor.

Cuvântul P. S. Episcop Nicolae Colan.

Urmează la cuvânt P. S. Episcop Nicolae al Clujului, care, în cuvinte substanțiale și bine simțite, spune:

Slujba de secretar-general al Asociației clerului „A. Șaguna”, pe care am deținut-o treisprezece ani de-arândul mă deprinsese, ca la deschiderea solemnă a congreselor acestei Asociații să stau, aproape ascuns, la un capăt al mesei prezidiale, să-mi fac cuvenitele însemnări și să las pe alții să vorbească.

Aș fi tăcut și astăzi, fiindcă prezența plină de prestigiu și cuvântul plin de înțelepciune al înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae credeam că mă dispensează de orice contribuție la sporirea solemnității și utilității întrunirii noastre.

Ci iată, că tocmai I. P. S. Sa este cel care prin gestul delicat al unor cuvinte de prețuire mă cheamă

la datoria de a mă rosti. Eu răspund bucuros, arătându-i întreaga mea recunoștință pentru dragostea cu care a venit să-și vadă un ucenic la treabă vlădicească — și pentru părinteasca grijă ce-o poartă Asociației clerului „A. Șaguna”, al cărei întemeietor și patron este și dela congresele căreia n'a lipsit niciodată. Această grijă față de Asociație șiaceastă neasemănat de regulată prezență la congresele ei este încă una din impresionantele dovezi ale legăturii dintre neîntrecutul ierarh și preoțimea pe care o'ndrumează cu atâta înțelepciune.

Dar eu folosesc prilejul și pentru a felicita conducerea Asociației, care a hotărât să țină acest congres la Turda, în preajma mormântului Voevodului Mihai Viteazul, fiindcă nici un alt loc în cuprinsul Ardealului n'ar fi în stare să ne vorbească — în tăcerea lui — cu atâta elecvență cu câtă ne vorbește locul care ocrotește osâmintele Voevodului mucenic. El ne cheamă la datoria de a ne iubi sfânta noastră Biserică pentru a cărei mărire neuitatul Voevod s'a ostenit prin durare de lăcașuri sfinte, prin ușurarea sarcinilor preoțești și prin așezarea unui vlădică dreptmăritor în Bălgradul mândriei noastre românești. El ne cheamă la datoria iubirii pământului strămoșesc pe care vitejia fără seamăn a lui Mihai l-a încheșat — măcar pe-o clipă — în aceleași hotare, astăzi statornicite pentru toate veacurile. Și el ne cheamă la datoria supremei jertfe pentru Hristos, pentru Neam și pentru Reg

Mai ales în clipele de mare îngrijorare prin care trecem, conștiința preoțească ne îndeamnă să ne rugăm Părintelui ceresc ca să ne sălășluiească în suflete credința și jertfelnicia eroului dela Turda — pe care să le punem, stăruitori și entuziaști, în slujba neamului și a patriei întregite.

În acelaș sens vorbește și P. S. Episcop Nicolae al Orăzii, subliniind îndeosebi rostul ce-i revine azi preoțimii române, pentru înfrângerea curentelor subversive și limpezirea viitorului neamului nostru.

Urmează salutul dlui prof. I. Modrișan, prefectul județului; dlui Dr. I. Gențiu, primarul orașului; dlui Tudor Popescu, în numele Soc. ort. a

„Pentru că vouă vi-i dat pentru Hristos nu numai să credeți în El, ci și să pătimiți pentru Dânsul, ducând aceeaș luptă, care ați văzut că duc eu, și cum auziți și acum de mine că mă nevoiesc”.

Filipeni 1, 29—30.

femeilor române; păr. Nicoreanu din partea Asociației generale a clerului ort.; dlui Dr. L. Chirilă din partea FOR-ului și reprezentanții celorlalte culte.

După masa comună, reînțorși în sala prefecturii, păr. T. Ciuruș din Rusu-Bărgăului conferențiază despre: „Ortodoxia și năcașurile ceasului de acum”, arătând cu temeiuri indistructibile pericolul sectelor, comunismului și revizionismului. Pentru frumoasa și temeinică expunere, conferențiarul a fost viu aplaudat. În legătură cu problemele de mai sus, dl Tudor Popescu cere, și congresul aprobă, abrogarea art. 45 din legea cultelor, prin care se legalizează ateismul. Iar păr. Nicoreanu mai roagă să se adauge și revizuirea tuturor autorizațiilor acordate diferiților predicatori sectari.

Păr. Gh. Secaș dela Sibiu vorbește despre însemnătatea chemării preoțești.

A urmat apoi citirea raportului general despre activitatea asociației de către păr. I. Bânda din Roșia-Sibiului, și raportul despre gestiunea financiară. Congresul a votat și o Moțiune, cuprinzând revendicările Clerului.

La sfârșit s'au expediat telegrame: M. Sale Regelui, dlui Gh. Tătărescu, prim-ministru, I. P. S. Patriarh Miron, dlui Dr. Angelescu, ministrul instrucțiunii, dlui Iamandi ministrul cultelor și pr. Partenie, secretarul general al ministerului cultelor.

Terminându-se programul, păr. preș. dr. Ciuhandu, mulțumind înalților ierarhi, clerului, oaspeților și autorităților locale, închide congresul.

Un cuvânt de laudă pentru buna organizare a congresului se cuvine părintelui prot. I. Murășianu și păr. E. Mureșan din Turda.

O. B.

Pressa și Congresul FOR-ului. Ca și în anii trecuți ziarele de toate nuanțele din Capitală și provincie au publicat și de astădată articole elogiioase și dări de seamă amănunțite despre FOR și congresul lui, subliniind importanța lor religioasă și națională. Relevăm în deosebi articolul dlui Nichifor Crainic din „Sfarmă Piatră”, care cunoscând bine geneza și rosturile FOR-ului, găsește prilejul nimerit pentru a-i aprecia activitatea în opera de renaștere spirituală a țării.

Un mare eveniment bisericesc.

— Traducerea Sf. Scripturi. —

Nu este carte, fie ea scrisă de pana celei mai luminate minți omenesti, care să nu se resimtă de vechimea anilor. Căci tot ce-i rod al muncii curat omenesti, poartă în sine sămburele imperfecțiunii, și-i astfel prin definiție, accesibil de schimbare și progres continuu. A stăruii asupra acestui adevăr, e de prisos, fiind îndeobște cunoscut. Nime nu-l poate contesta serios, iar istoria gândirii omenesti îl probează pe fiecare pagină.

Numai sf. Scriptură, cartea cărților, închizând în paginile ei învățături divine, în această privință nu simte, nu poate simți dinte vremii. Adevărurile sale, izvorite din rațiunea dumnezeiască, cea deapururi neschimbătoare, sunt neschimbabile și valabile pentru omenirea tuturor timpurilor și locurilor.

Din paginile ei se desprind adevăruri și învățături, pe care nu le-a putut răsturna nime. Și încercări s'au făcut și se fac multe. Căci mândria și invidia, din care a răsărit și păcatul ingerilor căzuți și păcatul strămoșilor din rai, n'au dispărut de pe rotogolul pământului, ci se opintesc mereu împotriva adevărului religios, mântuitor de suflet. Opintiri zadarnice. Sf. Scriptură rămâne neștirbită și se traduce în tot mai multe limbi și dialecte, împrăștiind pretutindeni lumina dătătoare de viață vecinică a învățaturii lui Hristos.

Neamul nostru românesc, creștin dela însași zămislirea sa, și-a deschis totdeauna inima pentru a-i primi binefacerile. Și numai cuvântul divin i-a dat puterea să înfrunte cu bărbăție și biruitor furtuna vijeliilor ce nu mai conteneau să-l pustiască — ducându-l și la înfăptuirea de azi a idealului național.

În românește, sf. Scriptură a fost tâlcuită de mai multe ori. În vremea din urmă însă se simțea mult trebuința unei noi traduceri. Căci cele vechi, în unele privinți nu mai corespundeau din punct de vedere al limbii, mereu în evoluție, având și multe locuri neînțelese, și apoi nici nu se mai aflau de cumpărat.

Și lipsa aceasta s'a resimțit foarte păgubitor, căci a înlesnit pătrunderea bibliilor editate de „Societatea britanică”, care, e știut, redau multe pasaje în traducere incorectă, tendențioasă.

Faptul acesta a îndemnat autoritatea noastră bisericească, să întreprindă o nouă traducere a sf. Scripturi „după textele originale și într-o limbă, care păstrând mireasma vechilor noastre Scripturi și cărți bisericești — să

întrunească după putință toate condițiile unei traduceri științifice și literare la înălțimea dezvoltării, pe care a luat-o limba noastră literară în vremea mai nouă.”

Firește, o astfel de traducere reclamă, pe lângă mari cheltueli materiale, și multă trudă intelectuală.

Trebue să fie la îndemână oameni deplin cunoscători și ai limbilor, în care s'au scris textele originale, și ai limbii românești, dar să fie și buni teologi. Altfel nu poate ieși ceva bun. Dar lucrul trebuia făcut, căci orice amânare era spre paguba Bisericii și a neamului. Și s'a făcut, căci s'au aflat cărturari destoinici între membrii clerului român.

Astfel din grija Î. P. S. Patriarh Miron și prin devotamentul și osârdua cucernică de ani de zile a Î. P. S. Mitropolit Nicodim dela Iași și a păr. prof. Grig. Pișculescu și V. Radu dela Chișinău, poporul românesc a primit o nouă traducere a sf. Scripturi.

Faptul este epocal și trebuie subliniat cu toată atenția și bucuria noastră sufletească, căci, în această privință, nu mai suntem îndărătul altor neamuri.

Biblia, adevărata noastră hrană sufletească de toate zilele, este azi la îndemâna neamului românesc de pretutindeni și oricine o poate folosi, firește înțelegând-o după învățatura sf. Biserici ortodoxe, care păstrează și cinstește deopotrivă și sf. Tradiție.

O. BUCEVSCHI

Pilda Samariteanului milostiv.

— Luca 10, 30—37. —

Mântuitorul era în drum spre Ierusalim cu ocazia sărbătorii corturilor. Tocmai trecuse Iordanul din Perea spre Iudea și își continua calea prin Ierihon. E întâmpinat de un rabin, care voind să-l cerce, îi pune întrebarea: „Învățătorule, ce să fac, ca să moștenesc viața de veci?” Iisus știe că nu i se cere un sfat din dorința sinceră de a fi urmat. Știe că nu impulsul intern după mântuire îi îndreaptă pașii rabinului spre el. Îi răspunde: „Ce este scris în Lege?” Rabinul răspunde recitând cele două mari porunci ale Legii: iubește pe Dumnezeu și iubește pe deaproapele. Cunoașterea voinței divine formulată în aceste 2 porunci fundamentale, face de prisos întrebarea rabinului, însă nu simpla cunoaștere a voinței divine îndreptățește pe om înaintea lui, ci ascultarea și aplicarea ei în viață, de aceea Mântuitorul îi dă un un singur sfat: „fă aceasta și vei fi viu.” Rabinul desiluzioat că Iisus nu se abate cu nimic dela „Lege”, rușinat că i s'a descoperit intenția, încearcă o justificare a întrebării, cerând o lămurire asupra noțiunii deaproape. Mântuitorul îi răspunde prin pilda samariteanului. Faptul nu însemnează că s'ar teme de un răspuns direct, și încearcă o ieșire printr-o expunere greu de înțeles — ci dinpotrivă având a lua o atitudine potrivnică concepției și practicei contemporane, trebue să înfățișeze problema cât mai intuitiv. Pilda are să lămurească pe rabin cum trebuește concepută noțiunea deaproape, cum a conceput-o însuși autorul poruncii, concomitent să scoată în relief cât este de șubredă lauda iudeilor priuitoare la trăirea poruncilor Legii.

Povestirea parabolică ne înfățișează o întâmplare de toate zilele. Un iudeu în drumul dintre Ierusalim și Ierihon (drum de aproximativ 6 ore) este atacat de tâlhari, despoiat de tot ce are, până și de haine, e

bătut până la sânge și părăsit pe jumătate mort. Atacul se produce în miezul zilei. Ținutul pustiu și sălbatec oferă condiții prielnice pentru asemenea fapte. Noaptea de altfel nu risca nimeni a porni la drum singur prin aceste locuri.

Între timp pe același drum trec la mici intervale un levit și un preot. Ierusalimul ca centru al cultului atrăgea preoțimea și servitorii templului din toate colțurile țării. La săpătămâna de serviciu trebuiau să se prezinte grupuri, grupuri, după cum era fixată ordinea.

Evident văd pe nenorocit, și totuși împotriva așteptării, ei nu se opresc în drum. Ei cari predică împlinirea poruncilor divine, ei cari au misiunea de a inobilita sufletul omenesc, nu simt nici o milă în fața nenorocirii, nu înțeleg să dea o pildă nici a ceea ce propovăduesc. Nepăsători își văd de drum înpietriți în fața vaetelor și rugămintilor, celui ce avea lipsă de o mână de ajutor.

Trece în fine și un samaritean. Este probabil un negustor, ce vine cu asinul după marfă la Ierusalim.

În fața nenorocirii se oprește. Sufletul i se umple de tristețe și suferă alături de necunoscutul, care geme în mijlocul drumului. Uită de scopul călătoriei sale, uită de teama, că poate fi atacat și el, fără a ținea cont că rănitul este iudeu, un dușman neîmpăcat al neamului său, ci ascultă de o singură poruncă, a conștiinței lui bune: să-i dea ajutor. Are cu el untdelemn și vin. Spală ranele sângerând, le leagă cu bucăți din cămașa lui, își desbracă haina, învelește pe rănit, îl urcă pe asin și-și continuă drumul. La prima ospătărie se îngrijește să-i procure un paț cald, o mâncare hrănitoare. Rămâne cu el până a doua zi. Deși puțin întremat rănitul e incapabil să plece în drumul său, samariteanul plătește fără gândul de remunerație întreținerea și

îngrijirea lui încă pentru câteva zile, și fără a-l întreba cine este, de unde este, se desparte ducându-se spre ținta călătoriei sale.

Rabinul înțelege adevărul pildei. La întrebarea lui Iisus: „cine crezi a fi deaproapele celui căzut între tâlhari?” răspunde: samariteanul. Trist se retrage. A voit să încerce pe învățătorul lumii, să-l prindă în cuvânt, și s'a prins pe sine, pierzând siguranța vieții pe temeiul faptelor sale.

Pilda samariteanului pentru noi creștinii, este mai mult decât o întâmplătoare lămurire a noțiunii de aproape, — este oglinda activității pământești a Mântuitorului — este porunca cea mare a propriei noastre vieți.

Hristos este samariteanul omenirii. Nu întâmplarea l-a adus în mijlocul nostru. Singură iubirea l-a îndemnat să întreprindă această călătorie. El știa unde ne aflăm, în ce stare de plâns ne-a adus păcatul. El știa de ce bunuri am fost despoiați, ce răni ne mistuia sufletul. Dacă n'ar fi venit la timpul oportun, am fi căzut cu siguranță pradă unei morți eterne, câtă vreme răsplata faptelor noastre ar fi fost iadul.

Ei ne cunoștea dela origine. Știa că ne merităm situația. Și totuși n'a venit să ne judece, să ne condamne, pe noi cei ce ne-am răsvrătit împotriva lui, ci să ne împace cu cerul, să ne salveze.

S'a îmbrăcat cu slăbiciunea noastră, ca s'o sfințească. A luat asupra-și vina noastră, ca s'o răscumpere; s'a înovărat cu păcatele noastre, pentru a le șterge.

Atâtea păcate grele ne-am încărcat, atâtea mânie ne-am agonisit; și iată acest prieten vine și pune legătura harului pe rănilor noastre. Ce negrăită milostivire.

Cât de slab apare chipul samariteanului pilduitor, față de uriașa figură a samariteanului Hristos. Ce n'a făcut el pentru a ne scoate din întunerecul morții la lumina vieții?

A jertfit divinele sale bunuri, pentru noi, a jertfit totul. Merge atât de departe, încât ca o jertfă a iubirii sale, moare pentru noi. Și chiar murind nu ne părăsește, ci ne lasă biserica sa, în care este activă comoara darurilor sale.

A trăit pe pământ cu o intensitate necunoscută, adâncul iubirii față de oameni. Prin aceasta trăire pilduitoare ne lasă o moștenire și nouă o poruncă: să ne iubim unii pe alții, precum El ne-a iubit pe noi.

Asupra nici unei porunci divine, Iisus nu revine atât de des, ca asupra acesteia.

Odată ne spune, că în aceeași măsură să iubim pe semenii noștri, în care și noi așteptăm să fim iubiți de Dumnezeu, căci în măsura în care vom măsura, ni se va măsura.

Altădată ne arată cât de largă trebue să fie această iubire de oameni. Ea trebue să cuprindă și pe dușmani. Un exemplu avem în Dumnezeu: El lasă să răsără soarele său și peste buni și peste răi.

Când este întrebat: „care este porunca cea mai mare?” — răsunde: „iubirea lui Dumnezeu”, alături de care pune iubirea de aproapele.

În ajunul morții sale pe cruce le pune în vedere ucenicilor săi iubirea cu care i-a iubit și le cere și lor să se iubească întreolaltă. Aceasta e singura poruncă, a cărei împlinire îi stă mai mult la suflet. Iubirea lor reciprocă este semnul după care lumea îi va cunoaște că sunt ucenici ai Lui.

Apoi ridicând ochii în cer, într-o ultimă rugăciune cere Tatălui, ca ei (ucenicii) să fie una, prin iubirea reciprocă.

Aceasta iubire a și fost chiagul

primelor comunități creștine, chiagul bisericii tuturor timpurilor.

Câtă binefacere n'ar aduce și azi în lume înțelegerea și trăirea creștină a acestei porunci. Câte suferințe și lacrimi n'ar fi șterse.

Ce punte ideală de unire între indivizi, familii, grupări politice și națiuni. Ce obstacol nebiruit în fața războiului.

Creștine ascultă pilda samarineanului și o înțelege; privește la samarineanul Hristos și te însuflețește; porunca lui urmează-o; și pacea, bunăînțelegerea, vor alunga fantomele războiului dintre oameni.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

Solidaritatea creștină.

— Cuvinte rostite la o recepție. —

Episcopul romano-catolic Adolf Vorbuchner din Alba Iulia a descins la Cluj să-și vadă credincioșii. Din prilejul acestei prime vizitațiuni canonice, după fastuoasa liturghie arhierescă, a avut loc o recepție în palatul oficiului parohial, participând reprezentanții tuturor cultelor din municipiu.

În numele bisericii ortodoxe române părintele protoiereu stavrofor *Laurențiu Curea* a rostit următoarea alocuțiune:

Prea Sf. Domnule Episcop, Prea Sfinția Sa Episcopul ortodox român *Nicolae Colan* al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului este plecat azi dela reședința sa. Sfințește o frumoasă biserică nou zidită în frunțașă comună Vișoara, din județul Turda. Am prea distinsa delegație de a Vă aduce aceasta la cunoștință cu adausul, că Prea Sfințitul meu Episcop se bucură, că va avea mâine cinstea să Vă primească pe Prea Sfinția Voastră în reședința sa, conform programului ce ați stabilit cu ocaziunea primei vizitațiuni canonice, ce faceți în acest municipiu.

În veacul acesta de cel mai grozav cataclism moral, întâlnirea căpeteniilor diferitelor confesiuni creștine este un imperativ. Ei trebuie să caute nu după puținele puncte cari îi despart, ci după cele nenumărate de

multe, cari îi unesc și cari toate culminează în mărturisirea dumnezeirii Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Vedeți că azi nu se mai sfășie întreolaltă creștinii diferitelor confesiuni. Azi oricare preot înzadar își amenință enoriașul pentru că se roagă și în biserică de altă confesiune. Dovadă despre aceasta avem îndeosebi la orașe, unde bisericile sunt pline și cu credincioși de alte confesiuni, pentru că creștinii nu se mai lasă asmuțați la ură pe tema confesională. Ei văd dihonnia veacului. De aceea caută instinctiv să se întovărășască în fața cumplitului dușman al întregului creștinism, fără deosebire de confesiune. Acest dușman neîmpăcat este comunismul, care prin cele mai crude mijloace caută să zdrobească și să nimicească morala creștină din viața socială.

Să căutăm și noi preoții să luăm pildă dela acești creștini. Să punem umăr la umăr fără deosebire de confesiune, căci numai așa vom putea apăra credința creștină față de acel dușman, care niciodată nu ne va cruța nici pe unul.

În acest semn se consideră chemată biserica mea să participe la aceasta serbătoare a bisericii romano-catolice. De aceea Vă zic din tot sufletul: Să trăiți într-o mulți fericiți ani, Prea Sfințite Domnule Episcop!

Vlahiei, a fost confirmat și de către guvern, dându-i-se titlul de „Târgovișteanul”. Actul sfințirii va urma în curând.

O nouă biserică în Ciuc. Asfăzi se face de către I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan sfințirea frumoasei biserici din orașul Miercurea-Ciuc. Este cea dintâi biserică ortodoxă, zidită după război în județul Ciucului. Vor avea loc solemnități deosebite, la cari participă frunțași și popor din tot ținutul. Să fie un început bun spre slava lui Dumnezeu și întărirea românismului

Situația bisericească din Basarabia. De câțiva timp s'a stârnit o nouă agitație în provincia de peste Prut în jurul I. P. S. Mitropolit Gurie, căruia i se cere să se retragă din scaun pentru preținse nereguli în gospodăria eparhiei. Nu cunoaștem amănunțele, și prin urmare nici nu putem pronunța o judecată. Forurile canonice vor decide. Ceeace ne surprinde este zgomotul insolit și lipsa de discrețiune cu care se tratează o chestiune atât de delicată. Prestigiul Bisericii suferă enorm prin asemenea campanii, iar Basarabia este tulburată în liniștea și demnitatea ei. Să nu uităm că stilismul a făcut atât rău acolo, încât nu mai e deloc prudent să înțelegem focul prin noui nemulțumiri. Conducătorii Bisericii, chiar dacă au greșit, trebuie tratați cu prevenire, căci altfel zguduim sufletul credincioșilor, și semănăm smințea aducătoare de anarhie. Și nicăiri ea nu este mai primejdioasă în aceste zile tulburi decât tocmai la Nistru, în vecinătatea comunismului sovietic. Ziarele, mai ales cele din capitală, să fie mai rezervate ocupându-se de acest subiect spre a nu învenina și mai tare starea de spirit din Basarabia.

Unitatea religioasă. Ziarul „Unirea” luând notă de congresul FOR-ului dela Arad, în felul său personal și ironic, se oprește la p. 3 al Moțiunii, care preconizează restabilirea unității religioase a neamului în spirit frățesc și ortodox. Regretă, că n'am precizat unirea în spiritul vechiu ortodox din epoca sf. Părinți. Dumnealor se înșală, căci tocmai în acest sens concepem problema, însă fără „verhovnicia” sf. Scaun, care pe atunci nu există. Doar așa am trăit frățeste până la 1700. Pricina desbinării noastre de atunci, nu poate fi astăzi pivot de unire. În același număr ziarul arată acțiunea Vaticanului pentru unire; prin rugăciune și studiu, prin propagandă între răsăriteni, slujbe și procesiuni mari ca cea din Bari etc. Credem și noi, alături de card. Mercoti, că mai curând prin rugăciune ajungem la țintă, decât prin „studiu”, care știm ce prăpastie adâncă a săpat în cursul istoriei.

Mici eclipse de memorie. În revista *Cultura creștină* din Blaj, par. vicar V. Macaveiu, o figură venerabilă și de merit a clerului unit, scrie un articol despre jubileul Astei, căutând să-i fixeze rostul simbolic în ordine culturală și chiar religioasă.

Sfinția Sa citează o frază („masa gătită a scumpei noastre maice”) rostită la înființarea Astei, și pe care o atribuie lui T. Cipariu. Este o eroare. Fraza aparține Mitropolitului Șaguna care zisese atunci: „domnilor, masa dulcii maicei noastre este pregătită pentru mulți oaspeți”.

Italia revizionistă. Pressa din zilele trecute se ocupă îndelung de discursul ducelui Mussolini rostit la Milano, în care declară, că trebuie să se facă dreptate Ungariei altfel nu va fi pace în bazinul dunărean. Este știut că dictatorul italian susține demult revizionismul Budapestei, tocmai spre a slăbi poziția și rolul Miceii Antante în Europa centrală și Balcani. Vizita M. S. Regelui Carol al II-lea în Cehoslovacia, care a avut un răsnet atât de puternic în lumea internațională, a enervat pe Duce, îndemnându-l să riposteze cu declarațiile revizioniste dela Milano. Faptul a impresionat dureros țara întreagă, deoarece ce e vorba de Italia latină și aliată în războiul de întregire națională. Prietenii vechi și legăturile de sânge nu pot fi rupte atât de ușor, cum vreau să creadă dușmani noștri de moarte. Noi tot mai credem într-o revenire.

Dela FOR. Cu ocaziunea congresului general al FOR-ului ținut la Arad, s'au făcut numeroase înscrieri de membri noi. Printre ei relevăm pe d. I. I. Lapedatu, fost ministru de Finanțe, care s'a înscris membru pe viață achitând taxa de 1000 Lei. Vivant sequentes!

Câți Români sunt în America. Într-o conferință recentă, ținută la Ateneul român din București, dl D. Dimăncescu, consul la San-Francisco, a arătat cu date statistice, că în America sunt astăzi peste 400.000 Români, dintre cari aproape 160.000 copii născuți acolo. În răstimp de 4 ani, dela 1929-1933, emigranții noștri au trimis rudelor din țară peste un miliard Lei. Ceea ce înseamnă, că știu face economii mari, într-o vreme de lux și sărăcie. Suntem siguri, că organizați acum și bisericește, sub conducerea P. S. Episcop Policarp, care activează atât de înțelept și rodnic, progresele Românilor vor fi din ce în ce mai mari.

Societatea studenților în teologie. Noul comitet, ales de societatea „Credința Ortodoxă” dela Academia noastră teologică, în ședința din 29 Oct. c. este următorul:

Președinte: Ion Maloș an. IV; Vicepreședinte: Vasile Avram an. III; Secretar gen.: Iuliu Coman an. II; Secretar de ședințe: Filip Melnic an. I; Casier: Ioan Ioaniciu an. IV; Bibliotecar I.: Gheorghe Luptșe an. II; Bibliotecar II.: Florin Salvan an. I; Econom: Iuliu Chiuhan an. II; Controlor: Emil Macavei an. IV; Președinte secțiunii literare: Gheorghe Onețiu an. III; Președintele secțiunii muzicale: Savu Gh. Savu an. IV. Președintele secțiunii de propagandă: Florian Geomolean an. IV.

Serviciul militar al femeilor. Prin toate țările se discută introdu-

INFORMAȚIUNI

Vizita Suveranului în Cehoslovacia. Timp de o săptămână M. Sa Regele Carol II-lea a fost oaspele țării anice și aliate, care i-a făcut pretutindeno primire triumfală. Declarațiunile de fidelitate, cadourile numeroase, adorațiunile entusiaste ale poporului cehoslovac, toate au arătat cât de mult este iubit Suveranul nostru, și ce preț mare se pune pe prietenia României. Parăzile militare din Praga și Bratislava, cum și proba de manevre dela Milovice, au pus în

evidență armamentul modern de care dispune Mica Antantă.

Vizita aceasta constituie un succes răsunător, care a lăsat o profundă impresie în toate cercurile politice europene. La înapoiere, țara a primit în toate gările, cu cântece și flori pe iubitul său Suveran.

Confirmare de Arhieru-Vicar. Păr. prof. Ion Mihălcescu dela Facultatea teologică din București ales de către Sf. Sinod în postul de arhieru-vicar al Mitropoliei Ungro-

cerea serviciului militar al femeilor ca o necesitate de neînlăturat. Bine înțeles nu e vorba de tranșee, ci de servicii ce pot fi făcute în spatele frontului prin birouri, spitale, etc., luând locul bărbaților cari vor fi trimiși pe câmpul de luptă. Citim că Turcia a și întocmit un proiect de lege, care a fost examinat de către consiliul de miniștri. România trebuie să se hotărască și ea la rezolvirea acestei probleme atât de importante din punctul de vedere al apărării noastre naționale.

Consiliul Eparhial ort. rom. Cluj

Nr. 6992/1936.

CICULARĂ

Împlinindu-se 3 ani dela moartea neînfricatului luptător naționalist și tribun al Moșilor: Amos Frâncu, străvechiul legământ al Moșilor „Frăția de Cruce”, care are drept scop de a răspândi în masele poporului din țara moșilor, cultul istoric și iubirea față de neam, țară și Rege, a hotărât să comemoreze acest eveniment, prin ridicarea unui monument funerar, pe mormântul marelui defunct la Baia-de-Criș.

Cu acest prilej, în ziua de 8 Noemvrie a. c. orele 11.30 se va oficia și un parastas, pentru cinstirea creștinească a memoriei aceluia care 44 de ani în șir, și-a consacrat toată energia, pentru biruința ideii de libertate și izbânda sfintei uniri, prin închegarea neamului între hotarele lui istorice și firești.

Pentru a da acestei serbări religioase un caracter, cât mai solemn și impresionant, invităm preoțimea noastră din munții apuseni, ca în ziua de 8 Noemvrie crt. la Sfânta Liturghie să pomenească între morți numele fericitului în Domnul Amos Frâncu.

Cluj, la 5 Noemvrie 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 6901—1931.

Comunicat.

Sfântul Sinod a fost din nou sesizat de organele Statului, că unii preoți, amestecați în vâltoarea luptelor politice, sub pretextul unor servicii religioase, ca de pildă: oficierea unui Te-deum, sfințirea unui steag sau cruci etc., pun însuși localul bisericilor și însuși serviciul religios în slujba intereselor partidului la care preotul respectiv aderează, provocând prin aceasta turburări printre credincioșii împărțiți în diferite partide politice și incurajând adesea răsvrătiri contra ordinii în stat.

Astfel de manifestări ale unora dintre preoți, cari nu mai fac deosebire între dreptul personal de a se interesa de politica țării în calitatea lor de cetățeni și între îndatoririle lor sacerdotale, care nu le aparțin în propriu, sunt oprite de sf. canoane și de dispozițiunile Sf. Sinod din 1928, iar art. 6 din Legea regimului general al Cultelor, sancționează foarte aspru astfel de acte ale preoților.

Ministerul Cultelor este hotărât

a aplica cu strictete dispozițiunile acestor legi, tuturor preoților cari vor ieși din îndatoririle lor sacerdotale și se vor pune în slujba intereselor de partid.

Căci una este să officieze preotul ca slujitor al Bisericii sfințenia unei case, fie ea chiar club politic al unui partid, ai cărei membri sunt buni creștini, sau sfințirea unei icoane, și alta este să officieze sfințirea unui steag sau alt semn politic și ca membru al acelui partid să îndemne la răsvrătire contra ordinii în stat.

Sfântul Sinod, în ședința sa dela 8 Octomvrie a. c., a hotărât: „Rituaalele bisericesti, nu se pot folosi pentru acțiunile politice”.

Atragem în special atenția onor. preoțimi asupra artic. 6 din Legea Cultelor și o îndrumăm să se conformeze întru totul hotărârii Sfântului Sinod. În caz contrar vor avea de suferit rigorile legii.

Cluj, la 29 Octomvrie 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 6716—1936.

Comunicat.

Sf. Sinod, în ședința sa dela 7 Octomvrie a. c., a aprobat ținerea congresului general preoțesc la Chișinău, în zilele de 11 și 12 Noemvrie a. c., cu următorul program:

1. Biserica și comunismul.
2. Contribuții la modificarea legii de organizare.
3. Darea de seamă a comitetului asupra activității sale.
4. Aprobarea gestiunii pe anul 1935/36.
5. Cooptări de membri în comitet.
6. Situația preoților extrabugetari.
7. Diverse.

Cu prezidarea acestui Congres din partea Sf. Sinod, a fost delegat Î. P. S. Mitropolit Nicodim al Moldovei și Sucevei.

Preoții noștri cari doresc să ia parte la acest congres se vor adresa din bună vreme Ven. Consiliu Eparhial din Chișinău.

Cluj, la 28 Octomvrie 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 6554/1936.

Comunicat.

În București a ieșit din tipar „Psaltirea în vesuri” de poetul Vasile Militaru. Lucrarea aceasta a fost premiata de Academia Română cu premiul Ion Heliade Rădulescu. Este o carte foarte prețioasă și folositoare. O recomandăm preoților noștri să o comande pe seama lor sau a parohiilor lor dela autor, București Str. Aviator Zorileanu 76. Prețul unui exemplar 100 Lei.

Consiliul eparhial.

Nr. 6943/1936.

Comunicat.

Sfântul Sinod ne comunică hotărârea Curții de Apel din București S. II, care a statornicit jurisprudența, că văduvile de război pot cumula și penzia de război și a soțului cu care s'a recăsătorit în urmă.

Urmarea firească a acestei decizii este aceea, că toate văduvele de război, ce eventual ar trăi în concubinaj, să fie sfătuite a se căsători, întrucât prin căsătorie nu pierd dreptul asupra pensiei ca văduvă de război.

Aducem aceasta la cunoștința preoților noștri ca să o utilizeze îndemnând pe văduvele de război cari trăiesc în concubinaj ca să se cunune.

Cluj, la 4 Noemvrie 1936.

Consiliul eparhial.

Nr. 6942/1936.

Comunicat.

Comunicăm preoțimei noastre spre știre și conformare hotărârea de mai jos a Sf. Sinod dela 9 Octomvrie a. c.:

„1. Sfântul Sinod constată că toți preoții agitatori stilști, cari au săvârșit credincioșilor diferitele ierurgii, au fost călugări caterisiți, iar alții și-au luat preoția cu dela sine putere fără să aibă hirotonie validă. Ca atare, nu recunoaște nici o taină dintre cele săvârșite de acești caterisiți și falși preoți.

2. În ceea ce privește taina Sf. Botez ea se va repeta la toți cei cari au fost botezați de stilști.”

Consiliul eparhial.

Nr. 6662/1936.

1—3

CONCURS

Prin aceasta se publică concurs pentru ajutoare din fundațiunea „Andronic” pe seama ucenicilor și a candidaților de maestri ortodoxi din cuprinsul eparhiei noastre.

Cererile se vor înainta Consiliului eparhial până la 1 Decemvrie a. c. prin oficiile protopopești la cari aparțin, împreună cu următoarele documente:

1. Certificat de botez dela biserică.
2. Certificat dela primărie despre situația familială și materială a părinților ucenicului sau a candidatului de maestru.
3. Certificat școlar.
4. Contractul cu maestrul.
5. Certificat dela oficiul parohial despre purtarea morală și cercetarea bisericii din partea petiționarului, fie ucenic, fie maestru.
6. Certificat de eliberare pentru calfele cari vreau să devină independenți, arătând locul unde voesc să se așeze.

Cluj, din ședința bis. ținută la 29 Oct. 1936.

Consiliul eparhial.

Oficiul Protopopesc ort.-rom. T.-Mureș.

Nr. 595/1936.

(35) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei Moșuni cu filia Vefa, Șard, și Lăurenți, devenită vacantă prin strămutarea preotului Teodor Agapiev, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în Renașterea.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Sesiune parohială 32 jug.
3. Locuință în natură, casă și supraedificate economice și folosirea grădinei de lângă casă.

4. Venitele stolare îndatinate.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile în termen legal oficiului nostru și după prealabila încuviințare se vor putea prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor avea să producă act de învoire dela P. Sfințitul Episcop. Târgu-Mureș, la 20 Oct. 1936.

Oficiul protopopesc al T.-Mureșului în conțelegere cu Consiliul parohial.

Ștefan Rusu, protopop.

Nr. 77/1836.

(36) 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc din Alba-Iulia (Maieri) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. 8 jugăre pământ productiv.
2. Venitele din stola uzitată.
3. Cuartir în natură.

Candidații își vor înainta cererea însoțită de diploma de cântăreț, oficiului nostru parohial în termenul fixat și sunt invitați a se prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare pentru a cânta în strană.

Vor fi preferiți cunoscătorii de note muzicale, ca să poată înființa cor nou, ori a conduce pe cel existent.

Alba-Iulia, la 9 Octomvrie 1936.

Florian Rusan, prot. V. Șandru, paroh ort.-rom. președ. cons. parohial. epitrop.

Nr. 433/1936.

Văzut: Alexandru Baba, protopop.

Oficiul parohial ort.-om. Toplița-Mureș.

Nr. of. 153/1936.

(33) 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cântăreț în parohia I. Toplița-Română, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiune de 6 jug. fânaț.
2. Câte 4 cupe bucate sau 20 Lei anual de fiecare familie.
3. Locuință în natură.
4. Onorariile stolare îndatinate în localitate.
5. Cântărețului ales i se va da, după posibilitate, un post și la Primărie.

Candidații își vor înainta cererea însoțită de diploma de cântăreț, oficiului nostru parohial, în termenul fixat, prezentându-se în parohie în vre-o Duminecă, pentru a cânta la strană.

Vor fi preferați candidații mai tineri, absolvenți ai școlii de cântăreți, având posibilitatea de a forma coruri bisericesti.

Toplița, la 24 Septemvrie 1936.

Aurel Gliga, Antal Dumitru, paroh. secretar.

Văzut: I. Maloș, protopop.

POSTA REDACȚIEI

Pr. V. L. în D. Articolul despre oaste prea lung și susceptibil de polemici inutile astăzi. Celalalt relativ la desăvârșirea unității are nevoie de o nouă redactare ca fond și formă.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.